

Vår referanse:
2020/583-1-

Saksbehandler:
Jan Myhre

Dato:
22.05.2020

Sirkulærøkonomi i Longyearbyen

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Miljø- og næringsutvalget		
Administrasjonsutvalget		
Lokalstyret		

Administrasjonssjefens anbefaling:

Lokalstyret ber administrasjonen gjøre anskaffelse av en prosjektleder til å lede sirkulærøkonomiprojektet i hht oppgaver angitt i denne saken.

I første omgang gjelder anskaffelsen for gjennomføring av handlingsplanen fase 1 «mobilisering og analyse».

Produktet fra denne fasen er ett dokument som peker på hvilke områder vi bør se på og hvilke aktiviteter som kan gjennomføres i fase 2 for å utvikle ett sirkulærøkonomisk samfunn i Longyearbyen.

Anskaffelsen finansieres ved bruk av disposisjonsfondet med kr 500 000,- for 2020 og inntil kr 1 million som innarbeides i budsjett 2021.

Fase 1 skal finansieres som spleiselag ved at lokale aktører og andre finansieringskilder bidrar. Forslag til intensjonsavtale legges til grunn for mobilisering.

Sammendrag og konklusjon:

I Polfarererkleringen Pkt 4 «Bærekraft og lokalt miljøavtrykk» står det i kulepkt 3: «Implementere FNs bærekraftsmål» og kulepkt 4: «Jobbe videre med og ha stort fokus på sirkulær økonomi». Det vil bli fremmet egen sak om bærekraftmålene. Denne saken omhandler kulepunkt 4.

[I MNU den 21.04 i Sak PS 5/2020](#) ble det redegjort for hva sirkulærøkonomi er.

For Svalbardsamfunnet vil omstilling til sirkulærøkonomi kunne gi bl.a. vesentlig redusert transportbehov av varer og dermed reduserte kostander. Stor grad av selvforsyning av en del varer. Nye kunnskapsbaserte arbeidsplasser gjennom utvikling av sirkulærøkonomisk metodikk. Enda høyere grad av gjenbruk av alt fra materialer til klær og sko.

Gjennom fase en, som nevnt lenger ned i dokumentet, vil mulighetsrommet og gevinstene for samfunnet vårt bli klarlagt skikkelig.

Vedtak i MNU den 21.04 sak PS 5/2020

Miljø- og næringsutvalget ber administrasjonen utarbeide forslag til intensjonsavtale for mobilisering av byens bedrifter og innbyggere for deltagelse i utvikling av Longyearbyen som sirkulærøkonomisk by. Avtalen skal inneholde et forslag til plan/strategi og tidslinje for mobilisering. Det skal i tillegg fremlegges ett forslag til finansiering av det videre arbeide.

Det er viktig å sikre tilstrekkelig kapasitet til å jobbe med sirkulærøkonomi som beskrevet i denne saken. Det trengs derfor en prosjektleder som kan lede dette arbeidet. Det er viktig at prosjektet har en lokal forankring og er lokalt plassert.

Saksopplysninger:

Intensjonsavtale

Skal en lykkes med å utvikle samfunnet i en sirkulærøkonomisk retning må hele samfunnet og de fleste aktørene både delta og bidra. Næringslivet og innbyggerne må ønske en slik utvikling. Politisk kan det legges føringer, reguleringer og stimuleringer for å dreie samfunnet i en ønsket retning men innbyggere og næringslivet må gjøre de faktiske grepene og omleggingene som skal til. For å sikre bred involvering og engasjement er det utarbeidet forslag til intensjonsavtale (se vedlegg)

Plan/strategi og tidslinje for mobilisering

Hvordan bør vi gjøre det?

En metodisk tilnærming er nødvendig for å sikre at vi gjennomfører de riktige tiltakene. De tiltakene som gir best og størst effekt for vårt samfunn. Det vil derfor være riktig å gjennomføre prosjektet i første omgang i 3 faser. I tillegg er det viktig å få på plass prosjektledelse for å drive prosessene.

Prosjektledelse

Skal prosjektet lykkes må det sikres at det er kapasitet til å jobbe systematisk og kontinuerlig over tid. Prosjektet vil kreve at vi tilknytter oss kompetanse fra fastlandet (enten Norge eller andre land) men skal vi lykkes må det engasjeres en lokal forankret prosjektleder.

Arbeidsoppgaver for en lokalt plassert prosjektleder vil bl.a. være:

finansiering.

Det må jobbes med å finne eksterne og lokale kilder til finansiering av egen stilling og av de forskjellige fasene. Innovasjon Norge, Miljøvernfondet og lokalt næringsliv er eksempler på mulige kilder.

mobilisering og informasjon.

Intensjonsavtalen må markedsføres og følges opp. Det må jobbes kontinuerlig med informasjon etter hvert som arbeidet utvikler seg. Koordinering av idedugnader, informasjonsmøter og andre arrangementer.

Prosjektledelse av eksterne aktører

Det må kartlegges hvilke aktører som kan gjennomføre analyse og utarbeide dokument for mulige områder og aktiviteter. Det må utarbeides anbudsgrunnlag, gjennomføres konkurranse og skrives kontrakt og kontraktsarbeider må følges opp.

FNs bærekraftsmål

Prosjektlederen må sikre god samhandling mellom sirkulærøkonomi og bærekraftmålene til FN. Sirkulærøkonomi er ikke ett selvstendig bærekraftsmål men en nødvendig måte å gjennomføre tiltak på for å oppnå mange av bærekraftmålene. Bærekraftsmål 7,9,11,12,13, 14,15 og 17 krever sirkulærøkonomiske modeller for å lykkes.

Handlingsplan på veien til et sirkulærøkonomisk samfunn

1 Mobilisering og analyse

Der er viktig å få en bred og god mobilisering av bedrifter, foreninger og enkeltpersoner i Longyearbyen i fase en. I tillegg skal det utarbeides ett dokument som peker på hvilke områder det

bør se på og hvilke aktiviteter som kan gjennomføres for å utvikle ett sirkulærøkonomisk samfunn i Longyearbyen. Det vil også se på hvilke aktører som bør involveres i de forskjellige områdene og aktivitetene

2 Implementering og kompetanseheving

I denne fasen implementerer vi en del av de aktivitetene som er fra fase 1. I tillegg bygges det kompetanse gjennom arbeidet med aktivitetene som senere kan brukes i nye aktiviteter eller eksporteres.

3. Skalering og oppsamling

I denne fasen evalueres aktivitetene som er gjennomført i fase 2, det igangsettes nye aktiviteter og kompetanse som er bygget brukes enten lokalt og/eller eksporteres.

Tidslinje

Prosjektleder

Denne bør være på plass i løpet av høsten 2020. Om det er mulig å starte med noe arbeid på informasjon og mobilisering før den tid må ses i fht om det finnes stillinger som kan har kapasitet til det. F eks næringsrådgiver, stilling i næringsforeningen, LL eller SNSK.

Fase 1 Mobilisering og analyse

Med prosjektleder på plass kan denne fasen gjennomføres i løpet av 2021. Da vil det foreligge ett dokument/plan for veien videre rundt årsskifte 2021/2022.

Fase 2 Implementering og kompetanseheving

Igangsetting av ønskede aktiviteter som dokumentet/planen i fase 1 foreslår bør gjennomføres utover i 2022.

Fase 3 Skalering og oppsamling

Denne fasen kan gjennomføres sent i 2022 når en ser utviklingen av aktivitetene som er igangsatt.

Vurdering:

Å utvikle samfunnet i sirkulærøkonomisk retning med mål om å bli CO2 – nøytrale og avfallsfrie er satt stort fokus på i store deler av verden. EU kommer i disse dager ut med handlingsplan og i Norge er stortingsmelding nr 45 (2016 – 2017) «avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulærøkonomi» ett viktig dokument.

Det er all grunn til å tro at utviklingen vil gå fort når de store organisasjonene som FN og EU fokuserer på dette som noe av det viktigste for å reversere den negative utviklingen på kloden.

Longyearbyen kan ha en viktig rolle i dette arbeidet ved å være en testinasjon. Ett sted for utvikling av kunnskap og kompetanse på området som kan brukes andre steder i verden. I tillegg til at vi selv utvikler oss i en klimanøytral retning.

På dette grunnlag innstilles det på å igangsette fase 1

Vedlegg:

1 Intensjonsavtale_sirkulærøkonomi